

**Wymagania edukacyjne
i sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych
język polski**

**Szkoła Podstawowa nr 12
im. gen. Mariusza Zaruskiego
w Gdyni**

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z języka polskiego wynikających z realizowanego programu nauczania
 - 1) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:
 - w wysokim stopniu opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
 - samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
 - dokonuje samodzielnej interpretacji tekstów kultury w sposób pogłębiony i wnikliwy, uwzględniając intencje nadawcy oraz konteksty,
 - wykazuje się doskonałą znajomością treści i problematyki omawianych lektur,
 - odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
 - objaśnia funkcje zastosowanych w tekstach kultury środków artystycznego wyrazu,
 - wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania tekstów,
 - wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową i publicystyką,
 - poszerza wiedzę językową i stosuje ją w praktyce,
 - tworzy wypowiedzi pisemne bogate treściowo oraz poprawne od strony językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej,
 - dostrzega błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, potrafi je skorygować,
 - rozwija swoje zainteresowania, na przykład biorąc udział w konkursach polonistycznych.
 - 2) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:
 - opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
 - samodzielnie rozwiązuje trudne problemy i ćwiczenia,
 - dokonuje samodzielnej interpretacji tekstów kultury na poziomie przenośnym,
 - wykazuje się znajomością treści i problematyki omawianych lektur,
 - udowadnia swoje racje za pomocą rzeczowych, logicznie uporządkowanych argumentów,
 - poprawnie posługuje się terminologią związaną z literaturą,
 - wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami literackimi, omawia cechy utworów synkretycznych,
 - określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej oraz publicystyki,
 - świadomie i poprawnie stosuje pojęcia z dziedziny fleksji, fonetyki, składni i słowotwórstwa, wzbogaca słownictwo,
 - tworzy wypowiedzi pisemne, stosując różnorodne składniowo zdania i bogate słownictwo,
 - dostrzega większość błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych, dokonuje ich korekty.
 - 3) Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:
 - opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
 - samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
 - czyta teksty kultury na poziomie przenośnym, dostrzega przesłanie poznanego utworu,
 - wykazuje się znajomością treści omawianych lektur, orientuje się w ich problematyce,
 - udowadnia swoje zdanie za pomocą prostych argumentów,
 - posługuje się terminologią związaną z literaturą,

- określa cechy klasyfikujące utwory do rodzaju literackiego,
- wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi gatunkami literatury,
- rozumie i stosuje zasady z dziedziny fleksji (części mowy), fonetyki (litery, głoski, sylaby, różnice w mowie i piśmie), składni (budowa wypowiedzi, części zdania), słowotwórstwa (budowa i tworzenie wyrazów) i słownictwa,
- tworzy wypowiedzi pisemne, zachowując poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

4) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w podstawie programowej, ale potrafi je sam uzupełnić,
- czyta teksty kultury (np. utwory literackie, filmowe, plastyczne itp.) na poziomie dosłownym i podejmuje próby czytania ich na poziomie przenośnym,
- orientuje się w treści wszystkich omawianych lektur,
- formułuje swoje zdanie na dany temat,
- rozpoznaje w tekstach kultury terminy związane z literaturą,
- wskazuje podstawowe cechy klasyfikujące utwory do rodzaju literackiego,
- klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy,
- stosuje podstawowe pojęcia z dziedziny fleksji (części mowy), fonetyki (litery, głoski, sylaby, różnice w mowie i piśmie), składni (budowa wypowiedzi, części zdania), słowotwórstwa (budowa i tworzenie wyrazów) i słownictwa,
- tworzy wypowiedzi pisemne, korzystając ze schematu formy wypowiedzi, starając się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną (niekiedy popełnia rażące błędy), wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo.

5) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań wykonuje z pomocą nauczyciela,
- orientuje się w treści większości lektur,
- wie, czym są teksty kultury (np. utwory literackie, filmowe, plastyczne itp.) i czyta je na poziomie dosłownym,
- zna podstawowe pojęcia związane z literaturą,
- klasyfikuje dany utwór do rodzaju literackiego,
- stosuje niektóre pojęcia z dziedziny fleksji (części mowy), fonetyki (litery, głoski, sylaby, różnice w mowie i piśmie), składni (budowa wypowiedzi, części zdania), słowotwórstwa (budowa i tworzenie wyrazów) i słownictwa,
- podejmuje próby tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych zgodne z poleceniem i we właściwej formie.

6) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

2. Sposoby dostosowania wymagań do uczniów ze specjalnymi potrzebami:

- indywidualne dostosowania zgodnie z zaleceniami w opiniach i orzeczeniach z poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- przy ocenie prac pisemnych uczniów dyslektycznych ortografia i interpunkcja oceniana wg kryteriów egzaminacyjnych,
- możliwość pisania prac kontrolnych na komputerze przez uczniów z dysgrafią utrudniającą ich rozczytanie,

- wydłużanie czasu pracy,
 - obowiązek opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową mimo dysfunkcji ucznia.
3. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:
- prace klasowe, sprawdziany,
 - testy, prace stylistyczne pisane na lekcji, niebędące pracami klasowymi,
 - kartkówki, odpowiedzi ustne, aktywność,
 - praca na lekcji,
 - projekty.
4. Ocena z bieżących prac kontrolnych, kartkówek zależy od liczby uzyskanych punktów w stosunku do maksymalnej ilości punktów możliwych do uzyskania:
1) 0 - 24%	niedostateczny (1);
2) 25 - 30%	niedostateczny + (1+);
3) 31 - 44%	dopuszczający (2);
4) 45 - 50%	dopuszczający + (2+);
5) 51 - 64%	dostateczny (3);
6) 65 - 70%	dostateczny + (3+);
7) 71 - 84%	dobry (4);
8) 85 - 87%	dobry + (4+);
9) 88 - 92%	bardzo dobry (5);
10) 93 - 94%	bardzo dobry + (5+);
11) 95 - 100%	celujący (6).

Szczegółowe kryteria oceniania długich prac stylistycznych znajdują się w osobnych dokumentach.

W przypadku nieobecności ucznia na ocenianej pracy nauczyciel wpisuje **nb**, w przypadku stwierdzenia, że praca jest niesamodzielna lub korzystania z niedozwolonych pomocy – **ś**. Uczeń ma obowiązek zaliczyć zaległe (nb, ś) prace w terminie ustalonym z nauczycielem.

W klasie 8. przeprowadza się co najmniej jeden egzamin próbny, którego wynik podaje się w procentach.

5. Uczeń ma prawo poprawić ocenę w formie i terminie ustalonym z nauczycielem. Pracę może poprawić tylko raz, o ile nauczyciel nie wskaże inaczej.
6. Warunki i tryb uzyskania wyższej oceny rocznej niż przewidywana.
- 1) O podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego może ubiegać się uczeń, który:
 - systematycznie prowadził notatki, uzupełniał braki spowodowane nieobecnością,
 - przystąpił do wszystkich zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy i umiejętności,
 - skorzystał ze wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy.
 - 2) Uczeń chcący podwyższyć ocenę zgłasza to nauczycielowi wkrótce po uzyskaniu informacji o proponowanej ocenie rocznej, a ten wspólnie z nim analizuje wszystkie oceny bieżące oraz ustala termin i formę, w jakiej uczeń może wykazać swoją wiedzę i umiejętności dające możliwość podwyższenia oceny.
6. Laureat konkursu języka polskiego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady języka polskiego otrzymuje celującą ocenę roczną z tego przedmiotu.